

POSTANOWIENIE

2 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Góra-Błaszczkowska

na posiedzeniu niejawnym 2 kwietnia 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa Banku spółki akcyjnej w W.

przeciwko R.O.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej R.O.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z 6 grudnia 2022 r., II Ca 597/21,

1. **odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
2. **zasądza od R.O. na rzecz Banku Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia R.O. do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Chełmie wyrokiem z 22 marca 2021 r. w sprawie z powództwa Banku Spółki Akcyjnej w W. przeciwko R.O. zaskarżony nakaz zapłaty utrzymał w mocy w całości (pkt 1) oraz orzekł o kosztach procesu (pkt 2).

Wyrokiem z 6 grudnia 2022 r. Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił apelację pozwanej (pkt I) oraz orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt II i III).

Pozwana wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu drugiej instancji, zaskarżając go w całości.

Skarżąca na podstawie art. 398⁴ § 2 k.p.c. wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i powołując się na przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. wskazała, że w sprawie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, sprowadzające się do oceny umowy – ugody zawartej pomiędzy wierzycielem (bankiem) a kredytobiorcą po zakończeniu realizacji umowy kredytowej w celu wyznaczenia nowych zasad uregulowania spłaty kredytu, przy uwzględnieniu zabezpieczenia terminowej spłaty kredytu wekslem in blanco wystawionym przez kredytobiorcę, a w konsekwencji skuteczność tychże postanowień względem poręczyciela z weksla jako odrębnego stosunku zobowiązaniowego. Skarżąca wskazała, iż skarga jest oczywiście uzasadniona, ze względu na błędne zastosowania przepisów przez Sądy obydwu instancji w zakresie funkcjonowania i obrotu wekslami in blanco.

Powód w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest kwalifikowanym środkiem prawnym, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a leżącymi w interesie powszechnym. Rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno służyć ochronie obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania oraz zapewniać jednolitość orzecznictwa sądowego w takich sprawach, w których możliwe jest dokonanie zasadniczej wykładni przepisu prawa, mającej walor generalny i abstrakcyjny.

W przepisach kodeksu postępowania cywilnego skarga kasacyjna została ukształtowana jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń, wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie

zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś do merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 lipca 2023 r., I CSK 6201/22).

Powołanie się na przesłankę przedsądu, przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy. Jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach, wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu.

Wskazać należy, iż skarżąca nie wskazała wprost, którego przepisu prawa wykładnia budzi wątpliwości.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. Gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić swoje twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 10

stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, Nr 3, poz. 49; 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, Nr 4, poz. 75; 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15).

Oceniając wynikającą z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłankę oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy dostrzec, że ma ona charakter wyjątkowy. W konsekwencji, w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że oczywista zasadność skargi powinna dać się stwierdzić "na pierwszy rzut oka", bez zbytniego wgłębiania się w sprawę (zob. postanowienie SN z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07). O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 30 stycznia 2025 r., I CSK 473/24).

Skarga kasacyjna wniesiona w sprawie niniejszej nie spełnia tego kryterium.

Sformułowane przez skarżącą uzasadnienie wniosku stanowi w istocie próbę zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości dokonania przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i oceny prawnej w sprawie, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę przedsądu, przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W istocie uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest ściśle związane z podstawami kasacyjnymi, które opierają się na zarzutach dotyczących oceny materiału dowodowego. Skarżąca kwestionuje bowiem charakter weksla in blanco i przedawnienia roszczenia, jak również ugodę zawartą pomiędzy wierzycielem a kredytobiorcą.

Podstawami skargi kasacyjnej nie mogą być objęte zarzuty błędnych ustaleń faktycznych i oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.), więc nie można z odwołaniem się do nich kreować zagadnienia prawnego opartego na założeniu, że

w rzeczywistości miał miejsce stan faktyczny inny, niż ustalony przez sądy obu instancji, czyli inny, niż stanowiący podstawę rozstrzygnięcia. O oczywistej zasadności skargi nie świadczy również wskazywany przez skarżącą sposób zawarcia ugody pomiędzy wierzycielem a kredytobiorcą.

Jak trafnie wywiódł Sąd Okręgowy nie doszło do przedawnienia roszczenia; bieg terminu przedawnienia przerwało wytoczenie powództwa.

Podsumowując, w dacie orzekania o przyjęciu niniejszej skargi kasacyjnej do rozpoznania nie istnieje potrzeba dokonania wykładni przepisów prawa, wskazanych w skardze. Sąd Najwyższy nie stwierdził też kwalifikowanego naruszenia prawa, uzasadniającego ze względów publicznoprawnych przyjęcie skargi do rozpoznania.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

(P.H.)

[a.ł.]